№ 4. Sierpień-Listopad 1938 r. Rok XIV.

Piński Przegląd Diecezjalny

PISMO URZĘDOWE KURII BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA STOLICY APOSTOLSKIEJ.

Św. Kongregacja Obrzędów.

1) **Zmiany w rubrykach Brewiarza i Mszału.**

Św. Kongregacja Obrzędów wydała dnia 1 sierpnia 1938 r. dekret, który podajemy według Acta Apostolicae Sedis 1938 str. 292 sq.

VARIATIONES FACIENDAE IN RUBRICIS BREVIARII ET MISSALIS ROMANI.

(Acta Ap. Sedis, vol. XXX, p. 292 sequ.)

Edita nuperrime a Sacra Paenitentiaria Apostolica nova Collectione precum et piorum operum, quae a Sancta Sede indulgentiis ditata sunt, ut ampliores istae largitiones suis quibusvis locis adnotarentur, abrogatis veteribus concessionibus, Sacra Rituum Congregatio, vigore facultatum sibi a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa XI tributarum, sequentes variationes in rubricis Breviarii et Missalis Romani faciendas esse decrevit:

I — In Breviario Romano.

1. In initio, post verba: Ordinarium Divini Officii iuxta Ritum Rmanum persolvendi, ponatur haec rubrica:

Clericis in sacris constitutis, qui integrum divinum Officium, quamvis in partes distributum, coram Ssmo Sacramento, sive publicae adorationi exposito sive in tabernaculo adservato, devote recitaverint, conceditur: Indulgentia plenaria, si praeterea sacramentalem confessionem instituerint, ad eucharisticum Convivium accesserint et ad mentem Summi Pontificis oraverint. Pius Pp. XI, 23 Octobris 1930.

Iis vero, qui divinum Officium coram Ssmo Sacramento, et supra, ex parte tantum recitaverint, conceditur: Indulgentia quingentorum dierum pro unaquaque hora canonica. Pius Pp. XI, 18 Maii 1933.

Iisdem autem clericis, qui divinum Officium in alias preces commutatum

rite obtinuerint, si preces eiusmodi coram Ssmo Sacramento, uti supra, devote recitaverint, conceditur: Indulgentia plenaria, additis sacramentali confessione, sacra Communione et oratione ad mentem Summi Pontificis. Pius Pp. XI, 7 Novembris 1932.

2. In eodem Ordinario, rubrica praemissa Orationi Aperi Domine, mutetur in aliam:

Antequam inchoetur Officium laudabiliter dicitur, sub singulari semper numero, sequns Oratio; pro qua Summus Pontifex Pius Pp. XI sub die 17 Novembris 1933 Indulgentiam trium annorum concessit.

3. Item in eodem Ordinario rubrica Orationi Sacrosanctae praeposita, mutetur in aliam:

Cum expletum fuerit Officium, laudabiliter dicitur sequens Oratio; pro qua Summus Pontifex Pius Papa XI sub die 1 Decembris 1933 indulgentiam trium annorum concessit. Praeterea Clericis in sacris constitutis et Sacerdotibus eam devote post Officium recitantibus Summus Pontifex Leo X defectus et culpas in eo persolvendo ex humana fragilitate contractas, indulsit. Dicitur autem flexis semper genibus in privata etiam recitatione, praeter quam ab iis, qui ob certam infirmitatem vel gravioris impedimenti causam nequeant genuflectere.

II — In Missali Romano.

Rubricae de indulgentiis appositis ad Orationes pro opportunitate dicendas ante Missae celebrationem reformentur ut sequitur:

1. Ante antiphonam Ne reminiscaris:

Quilibet Sacerdos, ex concessione Pii Pp. XI, sub die 3 Octobris 1936 lucrari potest: Indulgentiam quinque annorum, si ante Missae celebrationem, recitet Psalmos 83, 84, 85, 115 et 129 cum adnexa antiphona, versiculis et Oremus ut infra plenariam, si per integrum mensem praedictas preces quoitidie recitaverit, additis confessione sacramentali et oratione ad Summi Pontificis mentem.

2. Post inscriptionem Oratio S. Ambrosii Episcopi et ante verba Die Dominica inseratur rubrica:

Indulgentia trium annorum pro qualibet ex sequentibus orationibus S. Ambrosii si in die assignata recitetur. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

3. Ante aliam orationem S. Ambrosii Ad mensam reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

4. Ante orationem S. Thomae Omnipotens sempirerne Deus sic reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria, dummodo quotidiana orationis recitatio in integrum mensem producta fuerit et praeterea sacramentalis confessio, alicuius ecclesiae vel publici oratorii visitatio et ad mentem Summi Pontificis preces additae fuerint. Pius Pp. XI, 10 Decembris 1936.

5. Ante orationem ad B. Mariam V. O Mater pietatis ita mutetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

6. Ante orationem ad S. Ioseph O felicem virum mutetur rubrica ut infra:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

7. Ante orationem ad omnes Angelos et Sanctos Angeli, Archangeli sic mutetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

8. Ante orationem ad Sanctum, O Sancte N., in cuius honorem Missa celebratur, mutetur rubrica.

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

9. Ad declarationem intentionis ante Missam Ego volo ponatur rubrica:

Indulgentia quingentorum dierum. Pius Pp. XI, 12 Iulii 1935.

Rubricae de indulgentiis appositis ad Orationes post Missae celebrationem vel recitandas iuxta Ritum serv. in celebr. Missae (tit. XII, n. 6) vel pro opportunitate dicendas, reformentur ut sequitur:

1. Ante antiphonam Trium puerum mutetur rubrica:

Quilibet Sacerdos, ex concessione Pii XI sub die 3 Octobris 1936, lucrari potest: Indulgentiam quinque annorum, si post Missam celebratam, recitet Canticum Trium puerorum et Psalmum 150

cum adnexa antiphona, versiculis et Oremus ut infra; plenariam, si per integrum mensem praedictas preces recitaverit, accedente sacramentali confessione et oratione ad mentem Summi Pontificis.

2. Ante orationem S. Thomae Gratias tibi ago inseratur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria, oratione quotidie in integrum mensem pie reiterata et additis sacramentali confessione, alicuius ecclesiae vel publici oratorii visitatione et precibus ad Summi Pontificis mentem. Pius Pp. XI, 22 Novembris 1934.

3. Ante orationem S. Bonaventurae Transfige inseratur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

4. Ante rhytmum S. Thomae Adoro te devote mutetur rubrica:

Indulgentia quinque annorum; plenaria suetis conditionibus, quotidiana rhytmi recitatione in integrum mensem producta. Pius Pp. XI, 12 Martii 1936.

5. Ante aspirationes Anima Christi reformentur rubrica:

Indulgentia septem annorum, si Sacerdos post Missam invocationes pie recitaverit; trecentorum dierum toties quoties; plenaria suetis conditionibus, dummodo quotidie per integrum mensem invocationum recitatio devote peracta fuerit. Pius Pp. IX, 9 Januarii 1854.

6. Ad oblationem sui Suscipe, Domine reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria suetis conditiobus, si quotidie per integrum mensem actus oblatonis devote recitatus fuerit. Pius Pp. XI, 4 Decembris 1932.

7. Ante orationem ad D. N. I. C. Crucifixum En ego mutetur rubrica:

Indulgentia decem annorum; plenaria recitantibus post Missam et orantibus ad mentem Summi Pontificis. Pius Pp. XI, 2 Februarii 1934.

8. Ad aliam orationem Obsecro te sic reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. IX, 11 Decembris 1846. Insuper hanc orationem recitanti flexis genibus, nisi impediatur, conceditur remissio defectuum et culparum in celebratione Missae ex humana fragilitate contractarum. Pius Pp. X, 29 Augusti 1912.

9. Ad orationem ad B. Mariam V. O Maria, Virgo et Mater, reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, Octobris 1936.

10. Ante orationem ad S. Ioseph Virginum custos ponatur rubrica:

Indulgentia trium annorum; plenaria suetis conditionibus, oratione quotidie per integrum mensem pia mente iterata. Pius Pp XI, 18 Maii 1936.

11. Ante orationem ad Sanctum, Sancto N., in cuius honorem Missa celebrata est, reformetur rubrica:

Indulgentia trium annorum. Pius Pp. XI, 3 Octobris 1936.

Datum Romae, ex Secretaria S. Rituum Congregationis, die 1 Augusti 1938.

C. Card. Laurenti, Praefectus.

A. Carinci, Secretarius.

(L. S.)

Św. Kongregacja Oficjum.

2) Dekret w sprawie potępienia książki O. Lemarié p. t. „Initiation au Nouveau Testament".

(Acta Apost. Sedis, tom XXX, str. 226).

Dnia 15 czerwca 1938 r. na plenarnym zebraniu Księża Kardynałowie, ustanowieni do czuwania nad sprawami wiary i obyczajów, wysłuchawszy opinii konsultorów, potępili i polecili wnieść do Indeksu ksiąg zakazanych dzieło, noszące tytuł: O. Lemarié. Initiation au Nouveau Testament.

W dniu 16 tegoż miesiąca Ojciec św., Pius XI, na audiencji, udzielonej Asesorowi Św. Oficjum, decyzję powyższą zatwierdził i polecił ogłosić.

Dan w Rzymie, w siedzibie Św. Oficjum, dnia 17 czerwca 1938 r.

(—) R. Pantanetti, **sekretarz św. Kongregacji Oficjum.**

AKTA KURII DIECEZJALNEJ.

Pisma i dekrety Pasterza Diecezji.

CASIMIRUS BUKRABA

Dei miseratione et Sedis Apostolicae gratia

EPISCOPUS PINSKENSIS

3) **L e c t u r i s**

Salutem et benedictionem in Domino.

Ea, quae animarum pericula submovent ac populo et Venerabili Clero Nobis credito levamina praebent, sedulo amplectentes, indigentiis incolarum et sacerdotum habitantium in districtu Stolinensi moti, de quibus per relationem Venerabilis Cleri ibique habitantis certiores facti sumus, decanatum in praedicto districtu Stolinensi — S t o l i n e n s e m erigere statuimus.

Facta idcirco diligenti inquisitione cunsultoque A. R. Decano Łuniniecensi et Venerabili Capitulo Nostro, decanatum S t o l i n e n s e m erigimus eique Ecclesias in Stolin, Dawidgródek, Osowa, Remel, Rubryń, Terebieżów atque ecclesiae ritus slavo-byzantini in Horodno et Olpień cum capella eiusdem ritus in Chutory Marylińskie, cum suis paroeciis adscribimus et pertinere declaramus.

Quorum in fidem etc. etc. etc.

Datum in civ. Pińsk, die 17 Augusti a. D. 1938.

Num. 2881/38.

† CASIMIRUS
Episcopus Pinskensis.

L. Chwiećko
Canonicus, Pro-Cancellarius.

4) **L e c t u r i s**

Salutem et benedictionem in Domino.

Ad maiorem Dei głoriam utilitatemque fidelium curae Nostrae Pastorali commissorum, habito prae oculis numero parochianorum Ecclesiae Exaltationis S. Crucis in civitate Brześć nad Bugiem, ad dismembrationem paroeciae Brestensis Exaltationis S. Crucis et erectionem novae paroeciae Brestensis in suburbio K i j o w s k i e P r z e d m i e ś c i e sub titulo B. M. V. Reginae Poloniae procedere statuimus.

Idcirco auditis Parochis dictae ecclesiae Exaltationis S. Crucis et ecclesiae SS. Cordis Jesu in suburbio Grajewskie Przedmieście atque de consensu Capituli Cathedralis Pinskensis, suburbium Kijowskie Przedmieście et totam partem orientalem civitatis Brześć n/B. necnon parochiae Brestensis Exaltationis S. Crucis, meridionaliter a via ferrea Brześć—Baranowicze atque orientaliter a via ferrea Brześć—Kowel, usque ad fines paroeciarum Zbirohi, Kobryń et Małoryta sitam, cum hominibus et familiis, auctoritate Nostra Ordinaria, ad normam Cann. 1427 et 1428 C. I. C., a praedicta paroecia Exaltationis S. Crucis separamus et in paroeciam novam adscribimus et pertinere declaramus. Paroeciae erectae iura omnia et privilegia, quae paroeciis de iure competetunt, concedimus, atque ecclesiam paroecialem sub titulo B.M.V. Reginae Poloniae ibidem exstruere mandamus.

Dotem paroeciae novae constituere decernimus pensionem a Gubernio solvendam, voluntarias fidelium oblationes a sacris canonibus concessas, necnon iura stolae. Ipsamque paroeciam ad liberam Nostram collationem et provisionem, servata forma a sacris canonibus praescripta, spectare et pertinere decernimus.

In quorum fidem etc. etc. etc.

Datum in civ. Pińsk, die 8 Octobris a. D. 1938.

Num. 4111/38.

† CASIMIRUS
Episcopus Pinskensis.

Bronislaus Kiełbassa
Praelatus, Cancellarius.

5) **Lecturis**

Salutem et benedictionem in Domino.

Ad maiorem Dei gloriam utilitatemque fidelium curae Nostrae Pastorali commissorum, habito prae oculis numero parochianorum Ecclesiae sub tit. Corporis Christi in opp. Dawidgródek, decanatus Stolinensis, ad dismembrationem paroeciae Dawidgródecensis et erectionem novae paroeciae Rubryń procedere statuimus.

Idcirco audito Parocho Dawidgródecensi, Decano Stolinensi atque Capitulo Nostro Cathedrali, loca: Tołmaczewo, Łutki, Futory Kostryckie, Ozdamicze, Tereblicze, Korotycze, Futor Kopcewicze, Futor Klenne, Chrapuń, Futor Kołbiki, Futory Marylińskie, Futory Łuteckie et Kołki, cum hominibus et familiis, auctoritate Nostra Ordinaria, ad normam Cann. 1427 et 1428 C. I. C., a praedicta paroecia Dawidgródek separamus et ad novam poroeciam Rubryń adscribimus et pertinere declaramus. Paroeciae erectae iura omnia et privilegia, quae paroeciis de iure competunt, concedimus, atque ecclesiam sub tit. B. M. V. Reginae Poloniae ibidem, in pago Rubryń, anno 1934 exstructam, uti parochialem promulgamus.

Fines novae paroeciae limitantur: in parte orientali — finibus status; in parte meridionali — Dioecesi Luceoriensi; in partibus vero occidentali et septentrionali — paroecia Dawidgródecensi.

Dotem paroeciae novae constituere decernimus pensionem a Gubernio solvendam, nec non oblationes universas fidelium a sacris canonibus concessas. Ipsamque parceciam ad liberam Nostram collationem et provisionem, servata forma a sacris canonibus praescripta, spectare et pertinere decernimus.

In quorum fidem etc. etc. etc.

Datum in civ. Pińsk, die 20 Octobris a. D. 1938.

Num. 4378/38.

† CASIMIRUS
Episcopus Pinskensis.

Bronislaus Kiełbassa
Praelatus, Cancellarius.

Lecturis

6) **Salutem et benedictionem in Domino.**

Ad maiorem Dei gloriam utilitatemque fidelium curae Nostrae Pastorali commissorum, habito prae oculis numero parochianorum ecclesiarum in opp. Mikaszewicze necnon in vico Puzicze, decanatus Łuniniecensis, ad dismembrationem paroeciarum Mikaszewicensis et Puzicensis et erectionem novae parochiae Lenin procedere statuimus.

Idcirco auditis Parochis ecclesiarum in Mikaszewicze et Puzicze, Decano Łuniniecensi atque Capitulo Nostro Cathedrali, loca: Lenin, Połuściewicze, Timoszewicze, Hryczynowicze, Grabowo, Bereźniaki, Jelno, Chutory koło Jelna, Milewicze, Jowicze, Zalutycze, Steblewicze Małe, Steblewicze Wielkie, Makowiszcze, Podzabuk et Budy, quae adhuc ad paroeciam Mikaszewicze pertinebant, atque pertinentia adhuc ad paroeciam Puzicensem loca Morocz, Wielki-Las, et Jaśkowicze, cum hominipus et familiis, auctoritatate Nostra Ordinaria, ad normam Cann. 1427 et 1428 C. I. C., a praedictis paroeciis Mikaszewicze et Puzicze separamus, et ad novam paroeciam Lenin adscribimus et pertinere declaramus, Paroeciae erectae iura omnia et privilegia, quae paroeciis de iure competunt, concedimus, atque ecclesiam sub tit. S. Theresiae ab Infante Iesu in oppidulo Lenin anno 1935 exstructam uti parochialem promulgamus.

Fines novae paroeciae limitantur: in parte orientali — finibus status; in parte meridionali — parochia Mikaszewicensi, a „kanał Pangałaski" in parte occidentali — paroecia Łachwensi; in parte vero septentrionali — paroecia Puzicensi.

Dotem paroeciae novae constituere decernimus pensionem a Gubernio solvendam nec non oblationes universas fidelium a sacris canonibus concessas. Ipsamque paroeciam ad liberam Nostram collationem et provisionem, servata forma a sacris canonibus praescripta, spectare et pertinere decernimus.

In quorum fidem etc. etc. etc.

Datum in civ. Pińsk, die 16 Novembris a. D. 1938.

Num. 4520/38.

† CASIMIRUS
Episcopus Pinskensis.

Bronislaus Kiełbassa
Praelatus, Cancellarius.

Dekretem J. E. Biskupa Pińskiego z dnia 29 września 1938 roku L. 3587/38 — część kolonii „Wygonowo" na południe od miejscowości Grobel i Malewski Dołek została odłączona od parafii Boćki i przyłączona do parafii Osmola.

Dekretem J. E. Biskupa Pińskiego z dnia 11 października 1938 roku L. 4136/38 — kolonia Janowo została odłączona od parafii Ostromaczewo i przyłączona do parafii Szczytniki.

Dekretem J. E. Biskupa Pińskiego z dnia 13 października 1938 roku L. 4137/38 — osada Marysin została odłączona od parafii Leśna i przyłączona do parafii Nowosady.

Dekretem J. E. Biskupa Pińskiego z dnia 24 października 1938 r. L. 1679/38 — wieś Józefin została odłączona od parafii św. Michała w Iwieńcu i przyłączona do parafii Rubieżewicze.

Dekretem J. E. Ks. Biskupa Ordynariusza z dnia 16 listopada 1938 r. L. 4756/38 — południowa część kolonii Lucjanowo, zamieszkała przez rodziny: Jana Płuciennika, Antoniego Tyczyńskiego, Stanisława Przybylskiego, Józefa Salamona, Wojciecha Kaczmarka, Stanisława Karolczuka i Józefa Królika — została odłączona od par. Ostromaczewo i przyłączona do par. Szczytniki.

Z Wydziałów Kurialnych.

Z Sądu Biskupiego.

7) **Obwieszczenie.**

Sąd Biskupi w Pińsku w sprawie o unieważnienie małżeństwa, wytoczonej przez Janinę z Gajewiczów Pawełczukową, na mocy decyzji powziętej na posiedzeniu sądowym w dniu 14 listopada 1938 r. niniejszym dekretem wzywa stanowczo i ostatecznie w myśl kan. 1720 Kodeksu Prawa Kanonicznego pozwanego Kazimierza Pawełczuka z pobytu niewiadomego, aby w dniu 3 grudnia 1938 r. o godzinie 13-ej stawił się osobiście w pomienionym Sądzie w charakterze pozwanego, zaznaczając, iż w razie niestawienia się w myśl kan. 1842-1851 K. P. K., będzie ogłoszony winnym oporu i postępowanie sądowe będzie prowadzone zaocznie ze skutkami prawnymi, przewidzianymi w tychże kanonach.

p. o. Oficjał - Prałat *Ks. W. Iwicki.*

P. o. Notariusz Sądu Biskupiego
Ks. H. Humnicki.

Pińsk, dnia 14 listopada 1938 r.

L. 1188.

Kronika Diecezjalna.

8) **Czynności Pasterskie.**

Dnia 25 lipca J. E. Ks. Biskup Ordynariusz wyjechał do Siemiatycz na powitanie J. E. Ks. Arcybiskupa Filipa Cortesi, Nuncjusza Apostolskiego w Polsce. J. E. Ks. Nuncjusz w Towarzystwie Arcypasterza zwiedził Drohiczyn n/B., Siemiatycze, Boćki, Bielsk-Podlaski, Hajnówkę, Białowieżę, Kobryń, Horodec, Torokanie, Janów, Pińsk, Horodyszcze, Lubieszów i Mołodów.

Dnia 15 sierpnia, w Uroczystość Wniebowzięcia N. M. P., J. E. Ks. Biskup Ordynariusz dokonał konsekracji nowego murowanego kościoła w Darewie, pow. Baranowickiego.

Dnia 4 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił w kościele katedralnym uroczyste nabożeństwo z okazji 100-ej rocznicy istnienia gimnazjum w Pińsku i zjazdu b. wychowanków tegoż gimnazjum.

Dnia 8 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz w kaplicy Mołodowskiej w obecności Matki Generalnej SS. Urszulanek M. T. Ledóchowskiej przyjmował śluby wieczyste i dokonał obłóczyn Sióstr Urszulanek.

Dnia 11 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz poświęcił kaplicę w Kościuszkowiczach, pow. Pińskiego, dokonał konsekracji dzwonów i udzielił Sakramentu Bierzmowania.

Dnia 12 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił nabożeństwo w kaplicy seminaryjnej z racji rozpoczęcia roku szkolnego i wygłosił do zebranych Ks. Ks. Profesorów i Alumnów przemówienie, udzielając błogosławieństwa pasterskiego.

Dnia 14 września w uroczystość Podwyższenia św. Krzyża J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił w kościele Podwyższenia św. Krzyża w Brześciu n/Bug. pontyfikalną sumę, wygłosił kazanie i udzielił Sakramentu Bierzmowania.

Dnia 15 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz dokonał konsekracji dzwonów w Popinie, pow. Drohickiego.

W dn. od 20 do 24 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawiał rekolekcje w Domu Rekolekcyjnym OO. Jezuitów w Częstochowie.

W dniu 25 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz brał udział w Zjeździe K.S.M.M. w Częstochowie.

W dn. 26 i 27 września J. E. Ks. Biskup Ordynariusz uczestniczył w Konferencji Episkopatu Polski w Częstochowie.

Dnia 1 października J. E. Ks. Biskup Ordynariusz rozpoczął w kościele katedralnym nabożeństwo Różańcowe.

Dnia 2 października J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił uroczyste nabożeństwo dziękczynne w kościele katedralnym z racji przyłączenia Śląska Zaolzańskiego do Macierzy.

W dn. 11 i 12 października J. E. Ks. Biskup Ordynariusz uczestniczył w konferencji z J. E. Nuncjuszem Apostolskim w sprawie układu o dobra pounickie w Warszawie.

Dnia 23 października w niedzielę misyjną J. E. Ks. Biskup Ordynariusz celebrował w kościele katedralnym i wygłosił kazanie.

Dnia 30 października w Święto Chrystusa Króla J. E. Ks. Biskup Ordynariusz celebrował i wygłosił kazanie w kościele katedralnym.

Dnia 1 listopada w uroczystość Wszystkich św. J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił w kościele katedralnym pontyfikalną sumę i wygłosił kazanie; wieczorem tegoż dnia celebrował żałobne nieszpory i procesję.

Dnia 2 listopada J. E. Ks. Biskup Ordynariusz był obecny na żałobnej uroczystej mszy św. i prowadził procesję. Wieczorem tegoż dnia celebrował zakończenie nabożeństwa różańcowego.

Dnia 3 listopada J. E. Ks. Biskup Ordyriusz w kościele katedralnym odprawił nabożeństwo żałobne za zmarłych Biskupów.

Tegoż dnia J. E. Ks. Biskup Ordynariusz dokonał poświęcenia „autostrady Poleskiej" łączącej Pińsk z Kobryniem.

Dnia 4 listopada w uroczystość św. Karola Boromeusza J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił mszę św. w kościele św Karola w Pińsku i wygłosił przemówienie.

Dnia 5 listopada J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił w kościele katedralnym nabożeństwo żałobne za zmarłych kapłanów Diecezji Pińskiej.

W dn. 6—12 listopada J. E. Ks. Biskup Ordynariusz wyjeżdżał w sprawach urzędowych do Warszawy i Wilna.

Dnia 13 listopada w uroczystość św. Stanisława Kostki J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił dla młodzieży Mszę św. w kościele OO. Jezuitów i wygłosił przemówienie.

Dnia 15 listopada w rocznicę zgonu ś. p. Henryka Sienkiewicza J. E. Ks. Biskup Ordynariusz odprawił w kościele katedralnym nabożeństwo żałobne.

Dnia 11 września J. E. Ks. Biskup Sufragan brał udział w uroczystościach 50-lecia Kapłaństwa J. E. Ks. Biskupa Adolfa Szelążka, Ordynariusza Diecezji Łuckiej w Łucku.

W dniach 13—15 września J. E. Ks. Biskup Sufragan brał udział w Zjeździe Delegatów Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary w Poznaniu.

W dniach 26 i 27 września J. E. Ks. Biskup Sufragan brał udział w Konferencji Episkopatu Polski w Częstochowie.

Dnia 29 września J. E. Ks. Biskup Sufragan był w Wilnie na uroczystości sprowadzenia relikwii sw. Andrzeja Boboli.

Dnia 1 listopada w uroczystość Wszystkich Świętych J. E. Ks. Biskup Sufragan odprawił uroczyste nabożeństwo w kościele Podwyższenia św. Krzyża w Baranowiczach, w dniu zaś 2 listopada odprawił nabożeństwo żałobne. W tym czasie wizytował ks. Dziekana Baranowickiego.

Dnia 11 listopada w 20 rocznicę odzyskania Niepodległości uroczyste nabożeństwo w kościele katedralnym odprawił J. E. Ks. Biskup Sufragan.

Dnia 13 listopada J. E. Ks. Biskup Sufragan odprawił w kościele OO. Jezuitów, w dniu św. Stanisława Kostki uroczystą sumę i wygłosił kazanie.

Dnia 16 listopada J. E. Ks. Biskup Sufragan brał udział w konferencji Dekanalnej dekanatu Drohiczyńskiego.

9) Zmiany wśród Duchowieństwa diecezji Pińskiej.

Ks. Kazimierz Staniewicz — zamianowany na stanowisko prefekta gimnazjum państwowego w Pińsku.

Ks. Kan. Fabian Szczerbicki — na stanowisko p. o. proboszcza kościoła katedralnego w Pińsku.

Ks. Mieczysław Kubik — p. o. proboszcza parafii Nieświeskiej i dziekana Nieświeskiego.

Ks. Franciszek Smorczewski — p. o. proboszcza parafii Stolińskiej i dziekana Stolińskiego.

Ks. Stanisław Kurek — p. o. proboszcza parafii Hancewicze.

Ks. Reginald Wilhelm Knauer — p. o. proboszcza parafii Małoryta.

Ks. Karol Żurawski — p. o. proboszcza parafii Puzicze.

Ks. Stanisław Ryżko — p. o. proboszcza parafii Horodyszcze Pińskie.

Ks. Rudolf Jaworski — p. o. proboszcza parafii Porzecze i administratora parafii Otołczyce.

Ks. Władysław Miłaszewski — rektora kościoła w Malkowiczach.

Ks. Stanisław Rokosz — p. o. proboszcza parafii Lachowickiej i dziekana Lachowickiego.

Ks. Jan Karnicki — prefekta szkół powszechnych w Mikaszewiczach i p. o. proboszcza parafii Mikaszewickiej.

Ks. Kazimierz Tumiłowicz — zwolniony ze stanowiska p. o. proboszcza parafii Lachowicze, otrzymał roczny urlop zdrowotny.

Ks. Prałat Dr. Witold Iwicki — zamianowany na stanowisko p. o. Oficjała Sądu Biskupiego w Pińsku.

Ks. Kan. Dr. Józef Moniuszko — na stanowisko kapelana szpitala powiatowego i prefekta Gimnazjum Kupieckiego w Pińsku.

Ks. Kan. Jan Wasilewski — zwolniony ze stanowiska profesora Wyższego Seminarium Duchownego i mianowany zastępcą wizytatora diecezjalnego nauki religii i notariuszem Sądu Biskupiego w Pińsku.

Ks. Feliks Mieszkis — zwolniony ze stanowiska p. o. proboszcza parafii Małoryta i przeniesiony w stan spoczynku.

Ks. Bolesław Miłkowski — zamianowany na stanowisko wikariusza kościoła w Derewnie.

Ks. Michał Sokołowski — na stanowisko wikariusza kościoła w Bielsku Podlaskim.

Ks. Bronisław Wieliczko — prefekta szkół powszechnych w Baranowiczach.

Ks. Antoni Potoczny, Zgrom. O. O. Oblatów M. N. — p. o. proboszcza parafii Łunin.

Ks. Józef Dominiak — p. o. proboszcza parafii Siejłowicze.

Ks. Wacław Buczyński — zwolniony ze stanowiska wikariusza kościoła M. B. Królowej Korony Polskiej w Baranowiczach ze względu na stan zdrowia.

Ks. Wincenty Siudziński — zamianowany na stanowisko prefekta prywatnych szkół średnich w Baranowiczach.

Ks. Antoni Grzybowski — na stanowisko prefekta szkoły technicznej w Brześciu n. B.

Ks. Franciszek Jankowski — prefekta szkół powszechnych w Brześciu n. B.

Ks. Władysław Grobelny — wikariusza kościoła Podwyższenia Św. Krzyża w Brześciu n. B.

Ks. Tadeusz Drozdowski — przefekta szkół powszechnych parafii Lachowickiej i p. o. wikariusza kościoła w Lachowiczach.

Ks. Bolesław Kamiński, Pallotyn — prefekta szkół powszechnych w Pińsku.

Ks. Franciszek Piwowarski — prefekta gimnazjum państwowego w Nowogródku, rektora kościoła farnego tamże i kapelanem domu S. S. Nazaretanek.

Ks. Adolf Kozłowski — wikariusza kościoła w Topczewie.

Ks. Piotr Waszczeniuk — prefekta szkół powszechnych w Brześciu n. B.

Ks. Józef Horodeński — prefekta gimnazjum państwowego w Brześciu n. B.

Ks. Józef Gogoliński — zwolniony z obowiązków administratora parafii Siejłowicze z pozostawieniem na stanowisku proboszcza w Horodzieju.

Ks. Kan. Jan Breczko — zwolniony e etatu prefekta gimn. państw. w Brześciu n. B. z przeniesieniem w stan spoczynku i zamianowany na stanowisko prefekta prywatnego gimnazjum żeńskiego P. M. S. w Brześciu n. B.

Ks. Henryk Kardasz — na stanowisko prefekta szkół parafii Niedźwiedzickiej.

Ks. Wacław Łosowski — prefekta gimnazjum państwowego w Stołpcach.

Ks. Piotr Tatarynowicz — zwolniony ze stanowiska p. o. proboszcza parafii Stolin, otrzymał roczny urlop zdrowotny.

Ks. Piotr Mika — zwolniony ze stanowiska rektora kościoła w Raśnej wobec przeniesienia przez swą władzę zakonną na inną placówkę duszpasterską X. X. Marianów.

Ks. Jerzy Kaszyra, Zgrom. X. X. Marianów — zamianowany na stanowisko rektora kościoła w Raśnej.

Ks. Edmund Roszak T. J. — na stanowisko profesora teologii dogmatycznej specjalnej w Seminarium Wyższym w Pińsku.

Ks. Franciszek Mitros T. J. — profesorem filozofii scholastycznej tamże.

Ks. Edward Zawadzki — wikariusza kościoła w Prużanie.

Ks. Stanisław Łazar — prefekta szkół w Brześciu n. B.

Ks. Prał. Henryk Humnicki — p. o. notariusza Sądu Biskupiego w Pińsku.

Ks. Jan Radziwon — kapelana domu S. S. Urszulanek w Lubczu.

Ks. Dr. Michał Rutkowski — zwolniony na własną prośbę ze stanowiska redaktora wydawnictw Kurii Diecezjalnej Pińskiej i przeniesiony w stan spoczynku, zamieszkał w Wilnie.

Ks. Dr. Wacław Piątkowski — zamianowany na stanowisko p. o. proboszcza parafii M. B. Królowej Korony Polskiej na Kijowskim Przedmieściu w Brześciu n. B.

Ks. Zenon Szymkiewicz — na stanowisko p. o. proboszcza parafii Horodno.

Ks. Leon Horoszko — wikariusza kościoła obrz. słow.-bizant. w Stołpcach.

Ks. Aleksander Zieleniewski — wikariusza kościoła w Rubieżewiczach.

Ks. Ildefons Mieczkowski — wikariusza ad universitatem causarum kościoła parafialnego w Kamieńcu-Litewskim z pozostawieniem na stanowisku rektora kościoła w Peliszczach.

Ks. Alfred Komorski — p. o. proboszcza parafii Ochów.

Ks. Stanisław Sperański — p. o. proboszcza parafii Mielnik.

Ks. Jan Jażdżewski — p. o. proboszcza parafii Rubryń.

Ks. Józef Zapaśnik — wikariusza ad universitatem causarum kościoła parafialnego w Małorycie, z pozostawieniem na stanowisku rektora kościoła filialnego w Zaościu.

Ks. Bolesław Jabłoński — mansjonariuszem w Ostrożanach.

Ks. Jan Urbanowicz — p. o. proboszcza parafii Podwyższenia Św. Krzyża w Brześciu n. B. i dziekana Brzeskiego.

Ks. Kan. Lucjan Żołądkowski — kierownikiem wydziału metrykalnego Kurii Diecezjalnej Pińskiej.

Ks. Dr. Józef Kozłowski — promotora sprawiedliwości i obrońcy węzła małżeńskiego w Sądzie Biskupim Pińskim.

Akta państwowe.

10) Instrukcja Min. W. R. i O. P. z dnia 5 września 1938 r. (№ II-Pr. 7728/38) dotycząca realizacji programu nauki w państwowym liceum ogólnokształcącym w roku szkolnym 1938/39.

I. W roku szkolnym 1938/39 program nauki w liceum ogólnokształcącym winien być realizowany według następujących zasad:

1. Nauczanie religii w I klasie liceum winno się odbywać według nowego programu ogłoszonego w oddzielnym wydawnictwie (Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Program nauki w państwowym liceum ogólnokształcącym z polskim językiem nauczania. Religia rzymsko-katolicka. 1938. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych we Lwowie); w II klasie liceum według programu nauki dla VIII gimnazjum dawnego ustroju. (Dalszy ciąg instrukcji dotyczy nauczania języka polskiego i języków obcych).

11) Okólnik № 38 Min. W. R. i O. P. z dnia 22 lipca 1938 r. (II-Pr. 6444/38) w sprawie programu nauki religii rzymsko-katolickiej w państwowych gimnazjach ogólnokształcących w roku szkolnym 1938/39.

W sprawie programu nauki religii rzymsko-katolickiej w Państwowych gimnazjach ogólnokształcących w roku szkolnym 1938/39 zarządzam, co następuje:

1) w klasach I, II i III gimnazjów nowego ustroju stosować należy nowy program nauki, ustalony rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 1 października 1935 r. Nr. II Pr. 5480 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z dnia 10 marca 1936 r., poz. 5) oraz ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie p. t.: Program nauki religii rzymsko-katolickiej w gimnazjach państwowych ogólnokształcących z polskim językiem nauczania.

2) W klasie IV gimnazjów nowego ustroju stosować należy program nauki klasy VI dawnego gimnazjum. (Patrz: Program gimnazjum państwowego. Gimnazjum wyższe. Religia rzymsko-katolicka, Warszawa 1926).

Minister W. R. i O. P.: *W. Świętosławski.*

12) Okólnik № 40 Min. W. R. i O. P. z dnia 26 lipca 1938 r. (II-Pr. 6572/38) w sprawie programu nauki w kl. I państw. semin. dla wychowawczyń przedszkoli.

Zarządzam, aby w klasie I seminariów dla wychowawczyń przedszkoli poczynając od roku szkolnego 1938/39 stosowano tymczasowy program, który równocześnie ogłasza się jako odrębne wydawnictwo. Programy nauczania w klasie II, III i IV seminarium mają charakter orientacyjny.

Sprawa programu religii zostanie uregulowana osobnym zarządzeniem.

Program nauki na kursie II i III dotychczasowego seminarium ochroniarskiego pozostaje bez zmian.

Minister W. R. i O. P.: *W. Świętosławski.*

13) Okólnik № 46 Min. W. R. i O. P. z dnia 31 sierpnia 1938 (II-Pr. 6916/38) w sprawie programu nauki religii rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych stopnia pierwszego i drugiego z polskim językiem nauczania w roku szkolnym 1938/39.

I. W związku z ustaleniem nwych programów religii rzymsko-katolickiej w publicznych szkołach powszechnych stopnia pierwszego i drugiego zarządzam, co następuje:

A. W zastosowaniu do publicznych szkół powszechnych stopnia pierwszego:

1. W komplecie złożonym z klas I i II obowiązuje w roku szkolnym 1938/39 kurs A „Programu nauki dwuletniej w komplecie z klas I i II", ustalonego rozporządzeniem z dnia 16 lipca 1938 r. Nr. II Pr-6647/38 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 10 sierpnia 1938 r., poz. 222) i ogłoszonego w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki religii rzymsko katolickiej w publicznych szkołach powszechnych pierwszego stopnia z polskim językiem nauczania".

2. W klasach I i II uczących się osobno obowiązują programy dla tych klas, zamieszczone we wzmiankowanym wydawnictwie, a przedrukowane z wydawnictwa p. t.: ,,Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania".

3. W klasie III, uczącej się bądź w komplecie, bądź osobno, obowiązuje w roku szkolnym 1938/39 kurs A programu nauki w tej klasie, ustalonego rozporządzeniem z dnia 16 lipca 1938 r. Nr. Pr. 6647/38 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 10 sierpnia 1938 r., poz. 222) i ogłoszonego w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych pierwszego stopnia nauczania". Zgodnie ze wskazaniami, podanymi w tym wydawnictwie, przy nauce w komplecie nie obowiązują tematy oznaczone drukiem rozstrzelonym.

4. W klasie VI, uczącej się bądź w komplecie, bądź osobno, obowiązuje jeszcze przejściowo w roku szkolnym 1938/39 program, ustalony dla klasy IV szkół powszechnych stopnia trzeciego rozporządzeniem z dnia 1 paździer-

nika 1935 roku Nr. II Pr-5481/35 i ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania"; przy tym jednak należy w granicach możliwości wprowadzać inne opowiadania biblijne i przykłady, niż w ubiegłym roku szkolnym.

B. W zastosowaniu do publicznych szkół powszechnych stopnia drugiego:

1. W klasie I i II oraz klasach III i IV uczących się osobno obowiązują programy dla tych klas, ustalone rozporządzeniem z dnia 16 lipca 1938 r. Nr. II Pr-6445/38 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 10 sierpnia 1938 r., poz. 223) i ogłoszone w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych drugiego stopnia z polskim językiem nauczania". Programy te są przedrukowane z wydawnictwa p. t.: „Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania".

2. W komplecie złożonym z klas III i IV obowiązuje w roku szkolnym 1938/39 kurs A „Programu dla kompletu złożonego z uczniów klas III i IV", ustalonego rozporządzeniem z dnia 16 lipca 1938 r. Nr. II Pr-6445/38 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 10 sierpnia 1938 r., poz. 223) i ogłoszonego w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych drugiego stopnia z polskim językiem nauczania".

3. W klasie V, uczącej się bądź osobno, bądź w komplecie, obowiązuje w roku szkolnym 1938/39 program ustalony dla tej klasy rozporządzeniem z dnia 16 lipca 1938 r. Nr. II Pr-6445/38 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8 z dnia 10 sierpnia 1938 r., poz. 223) i ogłoszony w oddzielnym wydawnictwie p. t.: „Program nauki religii rzymskokatolickiej w publicznych szkołach powszechnych drugiego stopnia z polskim językiem nauczania". Zgodnie ze wskazaniami, podanymi w tym wydawnictwie, przy nauce w komplecie nie obowiązują tematy oznaczone drukiem rozstrzelonym.

4. W klasie VI obowiązuje w dalszym ciągu przemienność programów dla oddziałów VI i VII, jak dawniej w grupie, złożonej z oddziałów VI i VII w szkołach pięcio, cztero i trzyklasowych (Program nauki w publicznych szkołabh powszechnych, wyd. z r. 1931, str. 12-14, 105, 106).

II. Zarządzenia niniejsze wchodzą w życie z dniem 1 września 1938 r. Jednocześnie tracą moc zarządzenia, dotyczące nauki religii rzymskokatolickiej w szkołach powszechnych stopnia pierwszego i drugiego a zamieszczone w punkcie a) działu 7 okólnika Nr. 22 z dnia 12 kwietnia 1938 r. II Pr-2514/38 w sprawie organizacji roku szkolnego 1938/39 w szkolnictwie powszechnym (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4 z dnia 30 kwietnia 1938 r., poz. 100).

Minister W. R. i O. P.: *W. Świętosławski.*

Powyższe okólniki ogłoszone zostały w Nr. 9 Dziennika Urzędowego Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 10 września 1938 r.

---

14) Zwolnienie gruntów kościelnych od podatku gruntowego*)

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 4 listopada 1936 r. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (poz. 593, D. U. R. P. nr 85 ex 1936) orzeka w art. 2 m. in. że: „od państwowego podatku gruntowego wolne są:

2) grunty należące do wyznań przez Państwo uznanych, z których dochody przeznaczone są stale i wyłącznie na cele kultu religijnego i nie przyczyniają się do osobistych dochodów duchowieństwa lub innych osób;

3) grunty pod cmentarzami".

Rozporządzenie wykonawcze do powyższego Dekretu wydane przez Ministra Skarbu dnia 31 marca 1937 (poz. 250, D. U. R. P. nr 32 ex 1937) orzeka w § 80 co następuje:

„§ 80. I. W terminie do dnia 15 stycznia roku podatkowego, w którym po raz pierwszy może nastąpić zwolnienie pewnych gruntów w myśl przepisów art. 2. p. 2, 4 lub 5, właściciel (posiadacz) tych gruntów powinien złożyć właściwemu Urzędowi Skarbo-

*) Miesięcznik Diecezji Chełmińskiej Nr 4—5 Kwiecień-Maj R. 81.

wemu deklarację (wzór nr 13), zawierającą oświadczenie, że grunty deklarującego w całości lub w części wolne są od podatku gruntowego na podstawie powołanego w deklaracji przepisu dekretu.

II. Do deklaracji powinny być dołączone dowody, swierdzające:

1) powstanie okoliczności faktycznych, uzasadniających zwolnienie gruntów od podatku,
2) czas, w którym okoliczności powyższe powstały,
3) powierzchnię, korzystającą ze zwolnienia og podatku.

III. W przypadku, gdy zachodzą wątpliwości, czy w deklaracjach dane są zgodne z faktycznym stanem rzeczy, — urzędy skarbowe przeprowadzają dochodzenia oraz w razie potrzeby dokonują oględzin gruntów, podlegających zwolnieniu od podatku".

Cytowana wyżej deklaracja, wedle wzoru nr 13, tak powinna wyglądać:

„Urząd parafialny ob. łac. w . . . .

W sprawie zwolnienia od podatku gruntowego.

Do Urzędu Skarbowego

w . . . .

DEKLARACJA

Celem uzyskania zwolnienia od podatku gruntowego w myśl art. 2, p. 2. Dekr. Prez. R. P. z dnia 4. XI. 1936 (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 593) zgłaszam, na podstawie § 80. Rozp. Min. Skarbu z dnia 31. III. 1937 (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 250) następujące dane:

1. Imię i nazwisko, firma, właściciela gruntu . . . . (np. Kościół par. ob. łac. w . . . .).
2. Miejsce położenia posiadłości gruntowej (powiat, gmina, gromada) . . . .
3. Bliższe oznaczenie posiadłości gruntowej według danych katastralnych (whl, poz. akr. grunt) . . . .
4. Obszar posiadłości gruntowej (ha, a, m^2) . . . .
5. Obszar gruntów podległych zwolnieniu od podatku w ha, a, m^2. Dotychczasowy rodzaj użytkowania.
6. Bliższe oznaczenie powodów, dla których obszar gruntów wskazany wyżej pod p. 5, podlega zwolnieniu od podatku gruntowego . . . .

Miejscowość . . . . . . , dnia . . . .

Pieczęć i podpis proboszcza.

Potwierdzenie z gminy od wójta.

Zgodność powyższych danych z faktycznym stanem rzeczy stwierdzam pod rygorem odpowiedzialności z art. 176 ordynacji podatkowej z dnia 15. III. 1934, Dz. U. R. P. Nr 144, poz. 134 z 1936 r.

Data, pieczęć i podpis wójta".

Stosownie do powyższego pouczenia zechcą Wiel. Księża Rządcy parafij i kościołów postarać się o zapewnienie zwolnienia od podatku gruntowego gruntów kościelnych, z których dochody służą kultowi religijnemu.

Z instytucyj i organizacyj społecznych.

15) Zrzeszenie Kapłańskie „TERCJA ZA KONFRATRÓW".

W uroczystość Zielonych Świątek 1936 r. zawiązało się w Wiedniu tysiąc kapłanów archidiecezji wiedeńskiej z JEm. kardynałem T. Innitzerem na czele w wolne zrzeszenie wzajemnych modłów pod hasłem: „Tercja za konfretrów". W krótkim czasie zrzeszenie to ogarnęło daleko szersze kręgi. Liczne zgłoszenia przyszły także z innych diecezyj austriackich, niemieckich, szwajcarskich, czeskich, jugosłowiańkich.

W Polsce podjęło propagandę Tercji wydawnictwo Homo Dei w początku 1937 r. za wiedzą i upoważnieniem JE. X. bpa Fr. Lisowskiego. Dotąd zgłosiło się do tego zrzeszenia ponad 1.000 kapłanów ze wszystkich niemal diecezyj. Lecz czemże jest ta liczba wobec ogólnej liczby duchowieństwa w Polsce lub wobec kilkotysiącznej rzeszy członków Tercji w Austrii!

Zrzeszenie Tercji zmierza do lepszego uświadomienia kapłanom potrzeby wzajem-

nego łączenia się i wzajemnych modłów, celem uproszenia darów Ducha św. Jeżeli świat dzisiejszy ma się odrodzić, to potrzebuje bardzo pomocy kapłanów ugruntowanych w cnocie, silnych duchem i zespolonych z sobą wzajemną modlitwą i zgodnym czynem. Ku temu celowi dąży zrzeszenie Tercji, które sobie tę godzinę kanoniczną obrało akby za swą specjalną modlitwę, by ją ofiarować w szczególniejszy sposób za konfratrów, za całe duchowieństwo wogóle, o uproszenie darów Ducha św.

Tercja naprowadza nas szczególnie na myśl wzajemnych modłów o łaski Ducha św., o święty zapał dla sprawy Chrystusowej, raz, że o tej porze Duch św. w dzi_ń Zielonych Świątek zstąpił na Apostołów i z ludzi słabych uczynił ich bohaterami sprawy Bożej, gotowymi na wszelkie ofiary, a powtóre, że w hymnie tej godziny kanonicznej modlimy się: „Nunc, Sancte, nobis, Spiritus... dignare proptus ingeri nostro refusus pectori". A w następnej strofie prosimy o tak wielki zapał dla sprawy Chrystusowej, byśmy wszystkimi władzami naszymi głosili prawdę Bożą: „Os, lingua, mens, sensus, vigor confessionem personent, flammescat ingne caritas, accendat ardor proximos".

Praktyka ta nie nakłada na nikogo żadnych nowych zobowiązań, przypomina tylko obowiązek wzajemnej łączności i wzajemnych modłów i wymaga intencji zaofiarowania Tercji za konfratrów. A któżby nie chciał przynajmniej tyle dla wspólnego dobra konfratrów uczynić? Gorliwsi czynić będą więcej, modlić się będą częściej za wszystkich kapłanów, wiedząc dobrze, że tem samem czynią rzecz nader miłą Najśw. Sercu Jezusowemu.

Do zrzeszenia Tercji mogą się zgłaszać wszyscy kapłani świeccy i zakonni, a także diakoni i subdiakoni. Każdy zgłaszający się członek otrzymuje gratisowo obrazek wpisowy z modlitwą za kapłanów. (Adres: Tuchów (Kr), OO. Redemptoryści).

17) XIII Kurs Alkohologii.

Państwowa Szkoła Higieny z inicjatywy Departamentu Służby Zdrowia Ministerstwa Opieki Społecznej w porozumieniu z Towarzystwem „Trzeźwość" organizuje w dniach 12.XII — 17.XII. r. b. włącznie XIII Kurs Alkohologii p. t.: „Alkoholizm i jego zwalczanie".

Kurs jest bezpłatny — wpisowe wynosi 4 zł. Wykłady odbywać się będą codziennie w godzinach rannych i popołudniowych w gmachu Państwowej Szkoły Higieny. Wszelkich wyjaśnień udziela i przyjmuje zgłoszenia (do dnia 10.XII r. b.) Sekretariat kursu — Państwowa Szkoła Higieny Warszawa, Chocimska 24.

18) Tydzień Przeciwrakowy w Polsce.

Komitet Tygodnia Przeciwrakowego w Polsce urządza w niedzielę dnia 27 listopada b. r. „Tydzień Przeciwrakowy". Zechce JJ. WW. Duchowieństwo poprzeć zamierzenia tej akcji i zachęcić wiernych z ambon do ofiarności na powyższy cel.

19) Z Bibliografii.

Autor kilkutomowego dzieła p. t. „Bojownicy Kapłani za sprawę Kościoła i Ojczyzny w latach 1861—1915” bp. Paweł Kubicki przystępuje do opracowania nowego dzieła p. t. „Przyczynki do dziejów prześladowań unii w Lubelskim, na Chełmszczyźnie i na Podlasiu.

Obok materiałów zebranych dla tego przedmiotu w różnych archiwach gotów jest i serdecznie radby był, zamieścić w tej samej książce notatki, robione odręcznie w obliczu tych prześladowań przez kapłanów i ludzi świeckich, jak również metryki chrztów i ślubów, udzielanych na terenie naszej diecezji unitom z Lubelskiego, Chełmszczyzny i Podlasia i w ogóle z całego byłego zaboru rosyjskiego.

Ponieważ tu chodzi o teren naszej diecezji i o zwycięstwo Kościoła Katolickiego w Polsce z całą gotowością przychylamy się do pragnień i życzeń wyżej wymienionego Autora i chętnie wydajemy niniejszą odezwę, przez którą wszystkich Braci Kapłanów starszych i młodszych, jak również wiernych, prosimy, że, gdyby posiadali swoje lub cudze z tej dziedziny: metryki chrztu, ślubu, kronikę, notatki o prześladowaniu przystępujących do sakramentu Pokuty lub luźne zapiski z nazwiskami, datami i nazwami miejscowości, by łaskawie takowe przesłali do naszej Kurii do dnia 31 grudnia b. r. Autor po wykorzystaniu zwróci wszystko w najlepszym porządku. Nadmieniamy przy tym, że Autor zastosuje i w tym wypadku metodę, której się trzyma w swoich pracach, i wszędzie poda nazwisko tego, który omawiane akty, notatki, czy kronikę pisał, lub takowe użyczył do wykorzystania naukowego.

Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy — Kraków, ulica Kopernika 26 — PKO 400.152.

Nowy Testament. (Cały). Tłumaczenie *Ks. J. Wujka*, sumiennie przeglądnięte i poprawione. Format (14X9 cm). Str. 758.

Niniejsze opracowanie Nowego Testamentu opiera się na tym, jakie przed paru laty wydali OO. St. Styś i J. Rostworowski. Skorzystano jednakże z fachowej, życzliwej krytyki i wprowadzono wiele ulepszeń zarówno we wstępach jak i w samym tłumaczeniu. Szersza kolumna druku i częste użycie kursywy pozwoliły na wyrazistsze rozczłonkowanie i wypuklenie myśli; przytoczeniom z ksiąg prorockich i z Psalmów nadano formę wierszowaną. Ze szczególniejszą starannością przeglądnięto listy św. Pawła, pragnąc z jednej strony uratować jak najwięcej z przekładu Wujkowego, a z drugiej możliwie najbardziej zbliżyć się w wiernym odtworzeniu myśli do oryginału greckiego. — Poza tym omawiane wydanie Nowego Testamentu posiada wszystkie zalety znanego już opracowania „Ewangelij i Dziejów Apostolskich“, a więc wyraźny i czytelny druk, miły i zgrabny format, oraz niesłychanie przystępną cenę. Jest to bezwątpienia najlepsze jakie posiadamy „kieszonkowe“ wydanie Nowego Testamentu.

Jeden egzemplarz na zwykłym papierze oprawiony w płótno, brzegi białe, kosztuje 2.50 zł. Na papierze brewierz., opraw. w płótno, brzegi białe — 3.60 zł. Na papierze brewiarz., opraw. w płótno, brzegi czerwone, polerowane lub złocone (do wyboru) — 4.50 zł. Na papierze brewiarz., opraw. w skórkę, brrzegi jak wyżej — 5.50 zł. Na papierze brewiarz., opraw w skórkę luksusową, brzegi złote — 8 zł.

Instytut Różańcowy wydaje popularne broszury antykomunistyczne pod wspólną nazwą **„Czerwone Sztandary”.**

Dotychczas wyszło 6 numerów tego wartościowego wydawnictwa, a mianowicie:

1) Wolność, równość, braterstwo;
2) Zbrodnia lubońska;
3) Państwo robotników i chłopów;
4) Podpalacze świata;
5) Przelana krew — woła;
6) Męczennicy.

Ze względu na aktualność poruszanych zagadnień w tych popularnych broszurach, oraz pożyteczne wiadomości, jakie każdy nowy numer przynosi — pożądaną byłoby rzeczą, aby dla każdej parafii abonowano, chociaż kilka numerów tego pożytecznego wydawnictwa.

Polecenia godnym byłoby, aby do każdej parafii miejskiej przychodził chociaż jeden numer na każdy tysiąc wiernych, a do parafii wiejskiej — 1 egzemplarz dla każdej wsi.

To dałoby niewątpliwie dodatni wynik w szerzeniu właściwego uświadomienia wśród ludu o smutnej rzeczywistości sowieckiej; nadto byłoby ostrzeżeniem i przeciwdziałaniem, w związku z ożywioną propagandą komunistyczną i bezbożniczą.

Broszury powyższe wydawane są periodycznie, co dwa miesiące. Abonament roczny

wraz z przesyłką wynosi 90 groszy. Zamawiać należy w instytucie Różańcowym w Toruniu.

Ks. Robert Gajda. **Mały Podręcznik dla nauki Chorału Gregoriańskiego** w szkołach organistowskich, seminariach i chórach kościelnych. Nakładem Księgarni i Drukarni Katolickiej Sp. Akc., Katowice. Cena 2,40 zł

O. Wiktor Biegus O. F. M. **Dyrektor w trzecim zakonie.** Referat O. Wiktora Biegusa, komisarza Trzeciego Zakonu OO Bernardynów, wygłoszony na zebraniu XX. Dyrektorów, podczas Zjazdu Delegatów Kongregacji Tercjarskich w Krakowie 21 czerwca 1938 r. Nakładem Rady Głównej Trzeciego Zakonu św. Franciszka w Polsce. Kraków ulica Loretańska 11.

Ks. Józef Cyrek T. J. **Katechizm dla Polskich Dzieci.** Zatwierdzony przez Ministerstwo W. R. i O. P. Rozp. Nr II Pr. 16221/38 z dnia 15 lipca 1938 r. do użytku w II klasie Szkół Powszechnych. Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, Kraków, ul. Kopernika 26. Cena 1 złoty.

Książnica-Atlas — Lwów, Czarnieckiego 12 wydała reprodukcję fotograficzną „Obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej".

Cena sprzedaży detalicznej wynosi zł 0.20 za sztukę, cena dla odsprzedawców przy zamówieniu większej ilości zł 0.13.

„POBUDKA" — Czasopismo Społeczno-Gospodarcze Podkarpacia, Przemyśl, ul. Katedralna 3.

Ideologia pisma jest polska i katolicka.

Celem jego jest łączyć dawną Szlachtę Zaściankową we własnej organizacji, by tą drogą odnalazła ona swą polskość i wiarę, utracone w okresie niewoli.

Związki Szlachty Zagrodowej mają być równocześnie ogniskami skupiającymi całą ludność polską kresową, rozrzuconą wśród Rusinów.

Pismo jest bardzo tanie (2 zł rocznie za dwutygodnik z dodatkiem dla dzieci) i uwzględnia ziemię Poleską w świeżo wprowadzonej rubryce.

Ks. Piotr Turbak T. J.: **Chwała i Dziękczynienie**, adoracje Przenajśw. Sakramentu. Wydawnictwo Apostolstwa Modlitwy, Księża Jezuici — Kraków. ul. Kopernika 26.

O. Bernard od M. B. Karmelita Bosy. Nakładem Braci Albertynów, Kraków, Tadeusza Kościuszki 86 wyszło dzieło pod tytułem **Duchowość Brata Alberta**.

Nakładem Tow. „Biblioteka Religijna" we Lwowie, ul. Zygmuntowska 4 zostały wydane następujące dzieła:

1. *X. Dr A. Klawe:* **Psałterz.**
2. *X. I. Bobicz:* **Jezus Chrystus Syn Boży.**
3. *X. Dr Z. Bielawski:* **Objawienie Boże** — podr. do nauki rel. kl. V.
4. *Bętkowska:* **Franek przybłęda.**
5. *Brey:* **O wiecznej miłości.**
6. **Dzieci u żłobka.**
7. *M. H. Lelong O. P.:* **Dookoła zła.**

X. Prof. Dr Eugeniusz Dąbrowski: **Ewangelie, ich powstanie i rodzaj literacki**, dzieło drukowane w Zakł. Druk. „Znicz". Kantor w Warszawie, Sienna 3.

Nakładem *X. Wiktora Bilskiego* wyszedł przekład z niemieckiego, myśli do kazań **„Sprawiedliwy z Wiary żyje"** (Rzym. 1.17.) ks. Franciszka Ksawerego Lutza. Dzieło wydrukowane zostało w Drukarni Bolesława Kazulaka w Łodzi, ul. Piotrkowska 85.

Najnowsze wydawnictwa Katolickiego Związku Młodzieży Żeńskiej i Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej:

X. Gaston Dutil: **Twoja msza i twoje życie**, przełożyła z francuskiego Zofia Siemieńska. Poznań 1938. „Ostoja". Cena 0.90 zł.

Literatury mówiącej o wartości mszy św. nie brak w polskim języku. Dlaczego więc wydano jeszcze jedną broszurkę tej treści? Wątpliwość ta ustaje po zapoznaniu się z tym wydawnictwem. Znaczenie mszy św. i ścisłego jej związku z życiem chrześcijanina omówił autor w oryginalny i głęboko przekonywujący sposób.

W oryginale francuskim rozeszło się w krótkim czasie 400.000 egz. — nie licząc licznych tłómaczeń na obce języki. Polskie wydanie spotka się chyba z równym powodzeniem.

Modlitwa z Kościołem. Poznań, 1938. Cena w oprawie płóc. 0.75 zł.

Liczne są zjazdy, kursy, obozy i rekolekcje w KSMŻ i KSMM. Jednym z najważniejszych podczas nich momentów to wspólna modlitwa. Ta modlitwa jednak musi być istotnie wspólną — i to wspólną z Kościołem. Słowem — modlitwa liturgiczna.

Zbiorek niniejszy zawiera najważniejsze modlitwy liturgiczne — począwszy od Mszy św. recytowanej — jakie odmawiane bywają przy wspólnych imprezach organizacyjnych. Wydaw-

nictwo to jest zatem niezbędne dla każdej druhny KSMŻ — każdego druha KSMM. Piękny wstęp wprowadza w ducha Akcji Katolickiej i Akcji liturgicznej i wykazuje ich ścisły związek.

Osobne wydanie dla dziewcząt, osobne dla chłopców. Wyszczególnić przy zamówieniach!

Ks. Jan Kubkowski: **Pójdźcie osobno!** Rekolekcje zamknięte dla młodzieży męskiej. Poznań 1938. „Ostoja". Cena 2.— zł.

Księża asystenci kościelni znajdą w tym wydawnictwie nowy i dobry materiał do swych nauk rekolekcyjnych. Dużo przykładów, współczesne ujęcie zagadnień — oto co czyni książkę tę praktyczną i wartościową.

Zofia Górska: **Chcę być dobrą.** Poznań 1938. „Ostoja". Cena 0.70 zł.

Na czym polega dobroć człowieka? Na jego pięknym, cnotliwym charakterze. A zatem cnoty — to fundament świetości.

Z pośród wszystkich cnót, jakie wybiera katechizm katolicki cnoty kardynalne: roztropność, sprawiedliwość, wstrzemięźliwość i męstwo są cnotami najpodstawowszymi. To też swój zbiorek pogadanek poświęca autorka omówieniu przede wszystkim tych czterech cnót głównych, dając na wstępie jeszcze pogadankę o cnotach nabytych i wlanych.

Temat tak trudny i abstrakcyjny potraktowany został przez autorkę w sposób przystępny i praktyczny. Zbiorek ten odda więc wielkie usługi nie tylko prelegentom, ale i tym zespołom, które pracują samodzielnie bez niczyjej pomocy. Na końcu każdego rozdziału pytania do dyskusji.

Zbigniew Kaczorowski: **Zmartwychwstanie Polski.** Biblioteka Wieczornicowa Nr 52. Poznań 1938. „Ostoja". Cena 1.50 zł.

Nowy tomik wieczornicowy przynosi dwa wykłady i szereg urozmaiceń na temat Zmartwychwstania Polski, którego to faktu obchodzimy w bieżącym roku 20-lecie. Materiał obfity i starannie dobrany. Wielka pomoc przy urządzaniu wieczornic na dzień 11 Listopada.

Haro: **Chrystus władcą twoim.** Biblioteka Wieczornicowa Nr 51. Poznań 1938. „Ostoja". Cena 1.— zł.

Nie wielki to tomik, przynosi jednak doborowy materiał na wieczornicę na doroczne święto Akcji Katolickiej. Prócz aktualnego wykładu na temat królestwa bożego na ziemi, znajdujemy w programie piękne inscenizacje i deklamacje solowe i chórowe.

ŻYWE SŁOWO — cena 1 egz. 15 gr.
K. J.: Nr 89 — Etyka — cechy jej prawdziwości.
K. J.: Nr 90 — Etyka katolicka I.
K. J.: Nr 91 — Etyka katolicka II.
K. J.: Nr 92 — Bóg czy człowiek.
K. J.: Nr 93 — Etyka społeczna.
K. J.: Nr 94 — Owoce moralności.

W sześciu wykładach omawia autor podstawy etyki. Wykazuje on przystępnie i jasno, że istnieje właściwie tylko jedna etyka, która swe źródła i zasady czerpie w Bogu. Każdy wykład zaopatrzony w pytania do dyskusji.

K. J.: **Społeczna służba Kościoła.** Poznań 1938. „Ostoja". Cena 1.80 zł.

K. J.: **Budowa nowego ładu** Poznań 1938. „Ostoja". Cena 1.80 zł.

O młodym robotniku polskim. Poznań 1938. „Ostoja". Cena 1.30 zł.

Kalendarzyk kieszonkowy KSMŻ i KSMM 1938/39. Str. 144. Poznań 1938. „Ostoja" Cena 35 gr.

Redaktor Ks. Prałat Bronisław Kiełbassa. Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.